

**Szakmai beszámoló az *Ádám Ottó (1928–2010) és Színháza* című időszak kiállítás
megvalósulásáról**

Pályázati azonosító: NKA 209106/00041

1. A kiállítás koncepciója

Ádám Ottó rendező életművének összefoglalása az Országos Színháztörténeti Múzeum és Intézet régi tartozása. Számos nagy sikerű, jelentős előadás fűződik nevéhez, több évtizedes jelenlétével pedig meghatározta a hazai színházi életet. Ez csak néhány elhivatott alkotónak sikerült a huszadik század második felében Magyarországon.

A kiállítás nemcsak egy gazdag életpálya néhány fontos pillanatát mutatja be, hanem azt is tükrözi, hogy milyen volt Magyarország egyik vezető színháza. A Madách Színház létrejöttét a kultúrpolitika kezdeményezte, ám a kezdeti évek osztályharcos szellemisége csakhamar megkopott, s jóval fontosabb lett, hogy színvonalas produkciókat hozzanak létre. Ebben a folyamatban meghatározó szerepet játszott Ádám Ottó.

A kiállítás középpontjában, Ádám Ottó pályaképének megrajzolása mellett, a magyar színházművészet történetének legendás előadásai állnak. A világirodalom kiemelkedő drámáinak – Miller: *Pillantás a hídról*, Brecht: *A kaukázusi krétakör*, *Koldusopera*, Shakespeare: *Hamlet*, *Othello*, Csehov: *Három nővér*, Gorkij: *Éjjeli menedékhely* – interpretálása és a magyar drámai hagyomány ápolása volt célkitűzése. A polgári drámaírók – Bródy Sándor, Szomory Dezső, Szép Ernő, Molnár Ferenc – darabjai mellett központi szerephez jutottak Németh László drámái. Ádám Ottó kezdeményezte Háy Gyula írói szilenciumának megszüntetését, s ő vitte színre Magyarországon először Sütő András *Csillag a máglyán* című művét.

Rendezői sikerei intenzív munka során, a színészekkel folytatott szoros, baráti együttműködésből születtek. A Madáchban fantasztikus művészekkel dolgozhatott: Pécsi

Sándor, Uray Tivadar, Timár József, Tolnay Klári, Kiss Manyi, Gábor Miklós, Mensáros László, Psota Irén, Domján Edit, Bessenyei Ferenc, Huszti Péter, Piros Ildikó, Haumann Péter, Almási Éva, Sztankay István, Vass Éva – és a sor hosszan folytatható lenne – értő és egyenrangú partnerei voltak a színházteremtésben.

Ádám Ottót nemcsak rendezőként és színházigazgatóként mutatja be a kiállítás, hanem pedagógusi munkáját is méltatja – 1959-től tanított a Színház- és Filmművészeti Főiskolán, évtizedeken át ő volt a színész főtanszak vezetője, 1964-től évekig Nádasdy Kálmán, majd Várkonyi Zoltán mellett rektorhelyettes. 1980-ban és 1984-ben végzett két rendezőosztálya, majd 1993-ig további három, amelyben színészek szereztek rendezői diplomát. 2000–2003 között az intézmény professor emeritusa.

A kiállítás anyagának egy részét, az előadás-rekonstrukciókat segítő dokumentumokat múzeumunk őrzi; a színlaptár, kisnyomtatványtár, fotótár, a scenikai gyűjtemény és az audiovizuális archívum anyagából válogattuk. Ádám Ottó rendezéseit számos felvétel örökítette meg; ezeket digitális eszközök segítségével mutatjuk be. Nemrégiben került a kéziratárba Ádám Ottó személyzeti dossziéja. Az ebben található iratok hűen tükrözik az 1950-es évek sajátos káderpolitikáját. Ebből az anyagból néhány irat először került a nagyközönség elé, és először mutattuk be képzőművészeti gyűjteményünk legújabb szerzeményét, Szinte Gábor Ádám Ottóról készített olajfestményét.

A kiállítás kurátora: Kovács Emőke

Látvány: Andorka Tímea

Kivitelezés: Plot Grafikai Laboratórium Kft.; Csábi György

Az Országos Színháztörténeti Múzeum és Intézet *Ádám Ottó (1928–2010) és Színháza* című időszakos kamarakiállítását 2023. június 24-én, a Múzeumok Éjszakáján nyitotta meg a Bajor Gizi Színészmúzeumban.

A kiállításmegnyitón köszöntőt mondott Dr. Bodolay Géza, az OSZMI igazgatója, közreműködött Ádám Eszter operaénekes, Ádám Ottó unokája és Sándor Szabolcs karmester, zongoraművész. A tárlat hivatalos megnyitása után Bodolay Géza vezetésével Ádám Ottó meghívott munkatársai, Götz Béla díszlettervező, B. Turán Róbert dramaturg és Müller Péter író, dramaturg emlékeztek a közös munkára és a Madách Színházban folyó művészi munkára, kiemelkedő bemutatókra.

A Múzeumok Éjszakáján összesen 733 látogató fordult meg a múzeumban, akik megtekintették a kiállítást. Július-augusztus hónapokban további 309-en látogattak a múzeumba. A Bajor Gizi Színészmúzeum programja alapján a kiállítás 2023. december végéig látogatható, de a jövő évi tervek szerint meghosszabbítjuk.

2. A kiállításhoz kapcsolódó őszi kísérőprogramok:

Azt tervezzük, hogy minél több olyan alkotót szólaltatunk meg, aki pályája során kapcsolatba került Ádám Ottóval. Őszi programsorozatunk tervezett meghívottjai: Bajza Viktória, Almási Éva, Huszti Péter, Piros Ildikó, Bencze Ilona, Cseke Péter, Húvösvölgyi Ildikó, Kiss Mari, Gyabronka József, Kolos István, Koltai János, Koncz Gábor, Lőte Attila, Pásztor Erzsi, Pusztaszeri Kornél, Sunyovszky Szilvia, Szerednyey Béla, Tóth Enikő, Spolarics Andrea, Nagy-Kálózy Eszter, Gáti Oszkár, Szabó Sipos Barnabás, Menszátor Magdolna, Béres Ilona, Dózsa László, Gyöngyössy Katalin, Mácsai Pál, Balázs Ádám, Hegyi Árpád Jutocsa, Hegedűs D. Géza, Tasnádi Csaba, Telihay Péter, Puskás Tamás, Szirtes Tamás, Nagy Viktor.

Tervezett szakmai beszélgetések:

Műtárgylesen: ami a kiállításból kimaradt. Beszélgetés Mialkovszky Erzsébet jelmezterveiről és Szinte Gábor díszletterveiről.

A világirodalom a Madách Színházban. Beszélgetés Ádám Ottó Shakespeare-, Csehov- és Brecht-rendezéseiről.

Magyar drámaírók a Madách Színházban. Beszélgetés Ádám Ottó Németh László-, Sütő András-, Szép Ernő-rendezéseiről.

3. Sajtóanyag

2023. 06.20.

<https://webradio.hu/hirek/kultura/muzeumok-ejszakaja-adam-otto-rendezore-emlekeznek-a-bajor-gizi-szineszmuzeumban>

2023.06.21. kiállításajánló

<https://magyarnarancs.hu/interaktiv/snoblesse-oblige-202325-259672>

2023. 06.24.

<https://muzej.hu/program/az-adam-otto-kiallitas-megnyitoja-bajor-gizi-szineszmuzeumban-2023-06-24t16-00>

2023. 07.03.

<https://szinhaz.online/adam-ottorol-es-a-madach-szinhaz-letrejotterol-nyilt-kiallitas/>

2023. 07.17. kiállításajánló MTVA

<https://mediaklikk.hu/kossuth-radio/cikk/2023/07/17/kalendarium-muveszetek-volge-julius-21-es-30-kozott/>

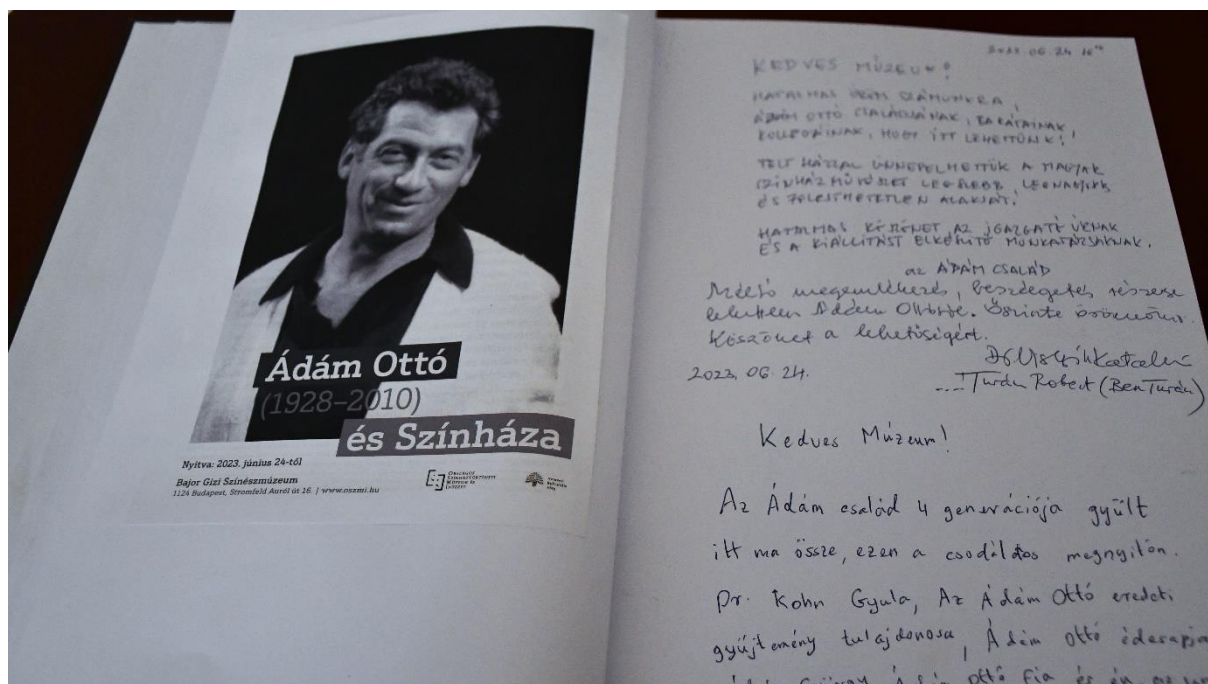
saját honlap:

<https://oszmi.hu/hu/kiallitas/idoszaki-kiallitas/adam-otto-1928-2010-es-szinhaza>

4. A kiállítás fotódokumentációja







5. Szóróanyag

Meghívó:



Ádám Ottó
(1928-2010)
és Színháza

Köszöntőt mond és a tárlatot megnyitja:
Dr. Bodolay Géza színházrendező (OSZMI)

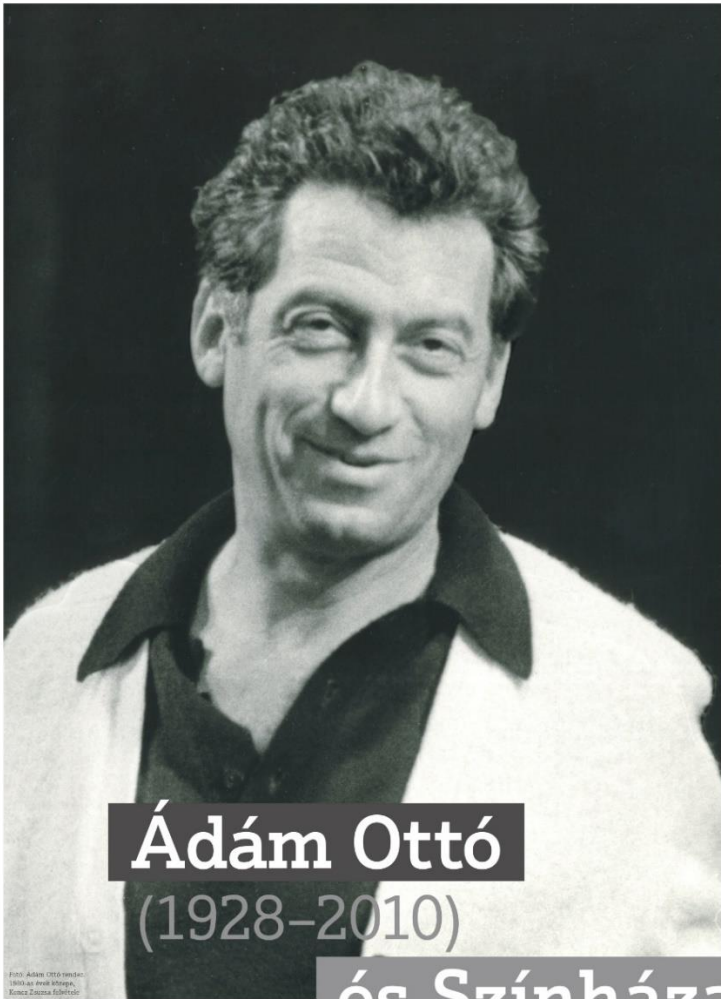
Közreműködik:
Ádám Eszter operaénekes, Ádám Ottó unokája
Sándor Szabolcs karmester, zongoraművész
Götz Béla díszlettervező
B. Turán Róbert drámaíró, dramaturg

A kiállítás kurátora: **Kovács Emőke**
A kiállítás létrejöttét támogatta: **Nemzeti Kulturális Alap**

Helyszín:
1124 Budapest, Stromfeld Aurél út 16.
www.oszmi.hu




Plakát:



Ádám Ottó
(1928–2010)

és Színháza

FOTO: ÁDÁM OTTÓ VANDER-
BEEK-AN, PÉTER KÖRÖS,
KÖRÖS ZSOLNA, JÓZSEF

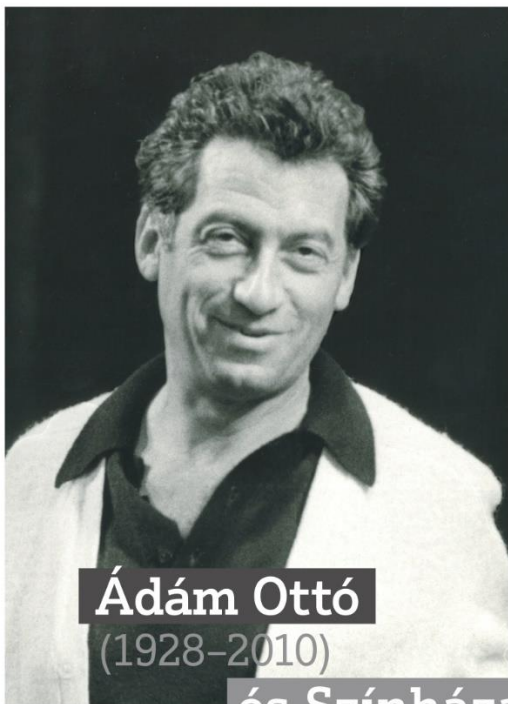
Nyitva: 2023. június 24-től

Bajor Gizi Színézmúzeum
1124 Budapest, Stromfeld Aurél út 16. | www.oszmi.hu

 ORSZÁGOS
SZÍNHÁZTÖRTÉNETI
MÚZEUM ÉS
INTÉZET

 Nemzeti
Kulturális
Alap

Szórólap:



Ádám Ottó
(1928–2010)
és Színháza

Nyitva: 2023. június 24-től
Bajor Gizi Színházmúzeum
1124 Budapest, Stromfeld Aurél út 16. | www.oszmi.hu

ORszágos Színháztörténeli Múzeum és Intézet

Nemzeti Kulturális Alap

Ádám Ottó (1928–2010) és Színháza

Ádám Ottó rendező életművének összefoglalása régi tartozásunk. Számos nagy sikerű, jelentős előadás fűződik nevéhez, több évtizedes jelenlétével pedig meghatározta a hazai színházi életet. Ez csak néhány elhivatott alkotónak sikerült a huszadik század második felében Magyarországon. A kiállítás középpontjában, Ádám Ottó pályaképének megrajzolása mellett, a magyar színházművészet történetének legendás előadásai állnak. A Madách Színház a világirodalom kiemelkedő drámáinak – Miller: *Pilantás a hídról*, Brecht: *A kaukázusi krétakör*, *Koldusopera*, Shakespeare: *Hamlet*, *Othello*, Csehov: *Három nővér*, Gorkij: *Éjjeli menedékhely* – interpretálását és a magyar drámai hagyomány ápolását tűzte célul. A polgári drámaírók darabjai mellett központi szerephez jutottak Németh László drámái. Ádám Ottó kezdeményezte Háy Gyula írói szilenciumának megszüntetését, s ő vitte színre Magyarországon először Sütő András *Csillag a máglyán* című művét.

Ádám Ottó rendezői sikerei a színészekkel folytatott szoros, baráti együttműködésből születtek: Pécsi Sándor, Uray Tivadar, Timár József, Tolnay Klári, Kiss Manyi, Gábor Miklós, Mensáros László, Psota Irén, Domján Edit, Bessenyei Ferenc, Huszti Péter, Piros Ildikó, Haumann Péter, Almási Éva, Sztankay István, Vass Éva – és a sor hosszan folytatható lenne – értő és egyenrangú partnerei voltak a színházteremtésben.

Ádám Ottót nem csak rendezőként és színházigazgatóként kell méltatnunk – 1959-től tanított a Színház- és Filmművészeti Főiskolán, évtizedeken át ő volt a színész főtanszak vezetője. Az 1960-as évektől számos színművész és rendező vallja magát tanítványának és tekinti mesterének.

Kurátor: Kovács Emőke

Látvány: Andorka Tímea

Kivitelezés: Plot GL Kft.

Támogató: Nemzeti Kulturális Alap

A kiállításhoz felhasználtuk

Ádám Ottó emléppajának, Dr. Kohn Gyula kolozsvári gyógyszerésznek gyűjteményét.

A kiállításhoz kapcsolódó kisézőprogramokról honlapunkon

és Facebook-oldalunkon adunk tájékoztatást.

Érdeklődni Szabényi Ágnesnél lehet.

E-mail: szabenyi.agnes@oszmi.hu

Tárlatvezetéshez előzetes bejelentkezés szükséges nyitvatartási időben a 06-1-225-3161-es telefonszámon vagy a bgs@oszmi.hu e-mail-címen. | Nyitvatartás: szerda–vasárnap: 14–18 óra

← Foto: Ádám Ottó rendez: 1980-as évek közepe, Komcz Zsuzsa felvétele

↑ Foto: Ádám Ottó rendez: 1980-as évek közepe, Népszava Foto – Fejér Gábor felvétele

Köszönjük a Nemzeti Kulturális Alap támogatását!

Budapest, 2023. augusztus 28.

Szakmai beszámoló a Hungaricana oldalán:

Piarista Rend Magyar Tartománya	Sántha György rendtörténeti tanulmánykötetének kiadása	367000	208188/00036	Megtekintés
Budapest Főváros Levéltára	Beszámoló a Budapesti Levéltári Mozaikok internetes folyóirat 2022. évi megjelenítésének megvalósításáról	800000	208201/00005	Megtekintés
Magyar Levéltárosok Egyesülete	Beszámoló „Az Archívportál 2022. évi megjelenítése” című pályázat megvalósításáról	1000000	208201/00007	Megtekintés
Magyar Könyvtárosok Egyesülete	A Könyvtárvilág című webmagazin 2022. évi megjelenítése	721999	208201/00010	Megtekintés
Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára	A „Betekintő” című online folyóirat 2022. évi megjelenítése	800000	208201/00011	Megtekintés
Szabadkai Városi Múzeum	Schöff József és Schöff József Károly pesti festők című kiállításról	700000	209103/00006	Megtekintés
Haáz Rezső Múzeum	A Haáz Rezső Múzeum képzőművészeti gyűjteményének részét képező festmények restaurálása	1500000	209103/00010	Megtekintés
Vachott Sándor Városi Könyvtár, Kiállítóhely és Muzeális Gyűjtemény	A Huszár Lajos Éremtár forgalmi pénzeinek virtuális bemutatása	1500000	209106/00022	Megtekintés
Tornyai János Múzeum, Könyvtár és Művelődési Központ	VÁSÁRHELYI BESTIÁRIUM időszak kiállítás megrendezésére és hozzá kapcsolódó katalógus kiadására	1800000	209106/00036	Megtekintés
OSZM Országos Színháztörténeti Múzeum és Intézet Nonprofit Kft.	Ádám Ottó emlékkiállítás megrendezése a Bajor Gizi Színház múzeumban	1300000	209106/00041	Megtekintés
Savaria Múzeum	Szakmai beszámoló a Történelmi képek Szent Márton városának múltjából című kiállítás megvalósításáról	1600000	209106/00042	Megtekintés
Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum	„Ha a tárgyak mesélni tudnának...” A 250 éves BÁV című kiállítás megvalósulásáról	1600000	209106/00044	Megtekintés
Munkácsy Mihály Múzeum	A Transcius - a békéscsabai evangélikus egyházi élet és a szlovák identitás jelképe c. időszak kiállítás és a hozzá kapcsolódó katalógus megvalósítása	1400000	209106/00046	Megtekintés
Ferenczy Múzeumi Centrum	Barcsay Jenő állandó tárlat megvalósítása és kísérő katalógus megjelenítése	1500000	209106/00048	Megtekintés
Dornyay Béla Múzeum	Szakmai beszámoló Nógrád megye régészete az elmúlt 10 évben c. időszak kiállítás megvalósítása	1500000	209106/00052	Megtekintés
Damjanich János Múzeum	Szabó György szobrászművész kiállítása és kötete	1600000	209106/00055	Megtekintés
Körmendi Kulturális Központ, Múzeum és Könyvtár	„A körmendi Várkert évszázada” című időszak kiállítás	1600000	209106/00057	Megtekintés
Jósa András Múzeum/ Sóstói Múzeumfalu	Szakmai beszámoló a Kiteszik a guzsalyát munkacímű állandó kiállítás megvalósításáról	1600000	209106/00059	Megtekintés
Művelődési Központ	Szakmai beszámoló a Művelődési Központ és a Múzeum c. időszak kiállítás megvalósításáról	1500000	209106/00071	Megtekintés